

ARCHIVA • BIBLIOTHECAE
ET MUSEA ECCLESIASTICA

COMMENTARII INSTITUTI ARCHIVORUM, BIBLIOTHECARUM MUSEORUMQUE
CATHOLICAE UNIVERSITATIS LUBLINIENSIS
NECNON ARCHIVI DIOECESANI WLADISLAVIENSIS

BIS IN ANNO PRODEUNTES

Volumen XLV

ARCHIWA • BIBLIOTEKI I MUZEA KOŚCIELNE

ORGAN OŚRODKA ARCHIWÓW, BIBLIOTEK I MUZEÓW
PRZY KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM
ORAZ ARCHIWUM DIECEZJALNEGO WE WŁOCŁAWKU

PÓŁROCZNIK

Tom 45

LUBLIN 1982

gn

Przesen

ARCHIWA, BIBLIOTEKI I MUZEA KOŚCIELNE. TOM 45

KATALOG REKOPISÓW
BIBLIOTEKI KATEDRALNEJ
W GNIEŹNIE

OPRACOWAŁA
JADWIGA RYŁ

LUBLIN 1982

1a. Łac. Po 1086. Perg. 32,5×23 cm. K. 111. Opr. sk. i srebro. XVII w. „Codex aureus”, „Evangelistarium”, „Złoty kodeks gnieźnieński”. Jest to ewangelistarz zawierający perykopy ewangelijne na niedziele i uroczystości roku kościelnego od wigilii Bożego Narodzenia do uroczystości konsekracji kościoła.

Inc. k. 4: „In nomine sanctę et individę Trinitatis incipiunt Evangelia in summis festivitibus ad missam legendam X venit enim filius querere et salvum facere quod perierat” (k. 111).

Na k. 1, 22, 24, 47v, 49, 58, 59, 61, XVI- bądź XVII-wieczne uzupełnienia, głównie perykopy ewangelijne dla nowo wprowadzonych uroczystości.

Na k. 111v: „Praetiosum Missale hoc manuscriptum originem suam omnino habuit ante institutas festivitates, de quibus tacet [...] Ita ergo argumentatur pro eruenda antiquitate hujusque libri, ac subscribit Adalbertus Brodziszewski anno 1839 Gnesnae”.

Na k. 45, 48v, 49, 59, 62 notacja muzyczna bezliniowa nad tekstem (tylko w pewnych miejscach) z ok. 1400 roku.

Def.: pęknięcia (wzdłuż przygrzbietowych linii obramowań) na k. 16—18, 23, 25—27, 34—36, 40, 64; obcięcia kart przy przeoprawieniu (w XVII w.?) spowodowały uszkodzenia ozdobnych obramowań na k. 91—98; wskutek dawnych zawilgoceń złoto w tekście oraz farby w iluminacjach i innych zdobieniach w wielu miejscach starte i zamazane.

Pismo 1 ręki; majuskuła romańska i uncjała (niektóre litery) oraz kursywa romańska (dopiski z XVI i XVII w.), 1 kol. na s., wierszy przeciętnie 17—18, wysokość od 9—12 mm; tekst malowany złotem na zielonym podkładzie (farba), konturowany minią; inicjałki w incipitach zdań większe, z kolorowym, często ornamentalnym, tłem. Foliacja z początku XVII w., błędna (k. 1, potem 2 nlb, następnie znów k. 1+1 nlb; k. 15 brak (w foliacji), k. 25 nlb, k. 26 podwójna).

Składek 15, głównie kwaterniony.

Zdobienia: Każda strona tekstu ujęta w ozdobną, kolorową ramkę (przeciętnie 24×15 cm), całostronicowych iluminacji 20, inicjałów ornamentalnych (plecionka romańska) dużych ok. 91.— Zob. S. Sawicka: *Les principaux manuscrits à peintures de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du château Royal et des Bibliothèques: de Zamoyski à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno*, „Bulletin de la Société Française de Reproductions de Manuscrits à peintures”, 19-e année, Paris 1938, s. 255—280.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 14051.

Opr.: deski pokryte brązową skórą, plakietka srebrna, poślaczana, trybowana. Na I okładzinie: Chrystus na krzyżu, Matka Boża, św. Jan Ewangelista, po bokach aniołowie z kielichami, nieco wyżej wyobrażenia Trójcy Św., słońce i księżyc; w narożach Ewangelisci. Tylna okładzina: pośrodku herb kapituły gnieźnieńskiej, w narożach przedstawienia świętych: Wacława, Pawła Apostoła, Wojciecha i Stanisława; poślaczane klamry. Oprawa z poł. XVII w. (kompilacja; są tu elementy wcześniejsze — gotyckie i późniejsze — barokowe) wykonana na wzór pierwotnej, szczegółowo opisanej w ACap. B 118, 1608: „Inventarium Ecclesiae Metropolitanae Gnesnensis”, s. 130.

Prow.: Biblioteka Katedralna w Gnieźnie. Fundacja Bolesława Śmiałego?

Wyjęto jako odrębną całość pierwszą składekę (6 kart) zapisaną minuskułą romańską. Zob. Ms 600 „Codex pretiosus”.

2. Łac. Po 1100. Składek 23, głównie złote, wys. 4—6 mm, złote. Tekst 58—59r, 63r, 88v—kowany.

Inc. k. 1: „Pro X nec ipsum arbit

Def.: Plamy z (zu): k. 7—9, 11—87—105, 107—175.

Pismo 1 ręki; ciowo, głównie złote, wys. 4—6 mm, złote. Tekst 58—59r, 63r, 88v—kowany.

Składek 23, głównie złote, wys. 4—6 mm, złote. Tekst 58—59r, 63r, 88v—kowany.

Zdobienia: Koszki złote na ornamentalne (plecionki) — Zob. S. S. *thèque Nationale de Varsovie* letin de la Société 19-e année, Paris

Mikrofilm: BN

Opr.: Renesansowe artystyczne okucia skowym agnuskie mi (personifikacje) zów, także klamry

Prow.: Kolegia Mikołaja Przyłuski

Piecz.: „Capitu

3. Łac. XV w. „Biblia. Vetu raliipomenon 1, rech proroków w lych, Job. Baruc

Inc. k. 1: „aut Apolonius Iherosc

Nieliczne dopi

Def.: Brak po Pismo 1 ręki,

wany.

Składek 32, głównie złote, wys. 4—6 mm, złote. Tekst 58—59r, 63r, 88v—kowany.

Prow.: Brak o

Piecz.: „Capitu

Prow.: „Ex Bibliotheca c[oll]e[g]i[ae] a Crusvica” [XVIII w.] (przej. przez AAG w r. 1975) k. tytuł. współoprawnego druku.
Dawna sygn.: „I 77”.

599. Łac. 1684—1685. 19,5×15,5 cm. K. 296. Opr. brak.

„In Universam philosophiam speculativam iuxta genuinam Aristotelis et Divi Thomae mentem”. Wykłady.

1. „Logica”. S. 1—491.

Na s. 491: „Huic Operi datus est finis Ultima February S. die Martii in 3tia Hebdomada S. Quadragesimae sanctissimae”.

2. „Pars III. Philosophiae. Metapsyca”. S. 1—84.

Na s. 84: „Finitum hoc opus est Anno D[omi]ni 1685. d. 5. Aprilis”.

Na s. 85—98: Indeks do logiki.

Na s. 99—102: „Breuissima Synopsis totius Metaphysicae per quaestiones digestae”.

Def.: Udarte s. 83—86, brak końca.

Pismo 1 ręki, 2 odrębne paginacje — w pierwszej wiele pomyłek.

Prow.: 1. „Hic Codex est Francisci Misiaczkiewicz donatus a quodam studioso 1715” 1 k. ochr; 2. „Ex Bibliotheca Ecclesiae Coll[e]g[ia]e Crusvi-ciensis” [XVIII w.] (przej. w r. 1975) s. 1.

Dawna sygn.: „II F 15”.

600. Łac. Poł. XI w. Perg. 32,5×23 cm. K. 6. *Fragm. (1 składka)*.

Codex pretiosus, Evangelistarium. Jest to ewangelistarz pisany zło-tem. Zawiera 2 perykopy ewangelijne.

1. Perykopa na święto narodzenia Matki Bożej. K. 1—3.

Inc. k. 1v: „Initium Sancti Evangelii secundum Matheum X Iacob autem genuit ioseph uirum marie de qua natus est Ih̄c qui uocatur xpc” (k. 3 — tekst się urywa).

2. Męka Pana Jezusa „In die dominica indulgentię idest in palmis”. K. 3v—6.

Inc. k. 3v: „Scdm Math. Initt Dixit IHC discipulis suis. Scitis quia post biduum pascha X At illi tenentes ihm duxerunt ad caiphan principem sacerdotum ubi scribae” (k. 6v — tekst się urywa).

Def.: Zachowała się tylko pierwsza składka, w tym brak 2 kart (czwartej i piątej) kwaternionu. Na wszystkich zachowanych kartach pęknięcia pergaminu wzdłuż przygrzbietowych linii ozdobnych obramowań; przedarcia na zszyciach; obcięcia górnych marginesów (przy współoprawie w XVII w.? razem z Ms la); wskutek dawnych zawilgoceń złoto w tekście oraz farby w zdobieniach w kilku miejscach starte lub zamazane.

Pismo 1 ręki, minuskuła romańska (majuskuła tylko na k. 1); 1 kol., wierszy przeciętnie 17, wys. od 6—10 mm; tekst malowany złotem na zielonym lub czerwonym podkładzie (farba), konturowany minią.

Składka 1, kwaternion.

Zdobienia: Każda strona tekstu ujęta w ozdobną, kolorową ramkę (prze-ciętnie 28×18,5 cm), inicjałów ornamentalnych (plecionka romańska), du-żych 2 — zob. S. Sawicka: *Les principaux manuscrits à peintures de la Bibliothèque Nationale de Varsovie, du Château Royal et des Bibliothèques de Zamojski à Varsovie, du Séminaire de Plock et du Chapitre de Gniezno,*

des!
= Stanisława

pour les membres de la Société
„Bulletin de la Société Française de Reproductions de manuscrits à peintu-res”, 19-e année, Paris 1938, s. 255—280.

Mikrofilm: BN W-wa 1961, Nr 14051.

Druk.: J. Rył: *Drugi nieznaný złotý Kodeks Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie*, „Studia Gnesnensia”, t. 5: 1979/1980, s. 323—327.

Prow.: Z fundacji Kazimierza Odnowiciela? Wyjęto 11.IX.1979 jako od-rębna całość ze Złotego Kodeksu Gnieźnieńskiego.

Dawna sygn.: „Ms la”.

601. Łac. 1726—1727. 19×16 cm. K. 137, w tym 2 nie zapis. Opr. brak.

Wykłady z prawa kanonicznego.

1. Tractatus de processu Imae instantiae. K. 1—59.

2. „Tractatus de processu 2dae Instantiae”. K. 60—81.

Na k. 71v: „Audiui hunc processum sub Clarissimo Kutlinowski, Vices-gerente Clarissimi Ekart senissimi Anno Dni 1726 Die 20 Martij. Audivit et scripsit V. Thadaeus Smolikiewicz A. A. Lib. et Phiae Baccalaureus sub Regimine seu Rectoratu Perillustri Cla. Dni Martini Kurowski S. J. Doctoris et Professoris, sub Faventis. Cancel. Constantino Feliciano Szaniawski, ProCan. Per. Ill. Cla. Dno Martino Waleszynski S. J. Doctore et Psre”.

3. „Tractatus de processu iudicii criminalis”. K. 84—103.

Na s. 103v: „Et hic sit finis Iudicarij Processus in Criminalibus, post fatalem Collegij nostri juridici Cracoviae conflagrationem. Exortam tempore vacationum studij academici, Anno millesimo septingentesimo decimo nono. Die 20 Iunij. Nunc autem in mei emolumentum laborio Anno 1727 perscrip-tus Die 8 Augusti”.

4. „Tractatus in processum contumacialem iuris”. K. 104—137.

Na k. 137v: „Anno Domini 1727mo. 30. Augusti”.

Def.: Brak pocz. Uszkodzony przez robaka.

Pismo 3 rąk, znaczona składki.

Skryptor: Tadeusz Smolikiewicz S. J.

Prow.: Kolegium Jezuitów w Krakowie [XVIII w.]; 2. Kruszwicka Bi-blioteka Paraf. — przej. w r. 1975.

Dawna sygn.: „III Pr 18”.